

Research Paper

Predicting the Dimensions of Girls' Identity Based on Their Dimensions of Self-Esteem and Body Image

Najaf Tahmasbipour^{1*}, Faezeh Sadat Zakeri²

1. PhD, Psychiatrist, Associate Professor, Department of Educational Sciences and Psychology, Shahid Rajaei Teacher Training University, Tehran, Iran

2. M.Sc., Counseling, Department of Educational Sciences, Shahid Rajaei Teacher Training University, Tehran, Iran

Received: 2020/01/08

Revised: 2021/04/07

Accepted: 2021/05/08

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jzv.2021.23797.3114

Keywords:

Identity- dimensions, Body image, Self-esteem, Girl students

Abstract

Introduction: This research was applied in terms of purpose and in terms of implementation of descriptive research of correlation-prediction type and with the aim of predicting the dimensions of identification based on self-esteem and body image of girls.

Methods: The statistical population consisted of all high school students Areas 2 and 12 of Tehran in the 95-96 academic year and the number was 37,856. The sample size was 433 students Klein Formulation. One-stage random cluster sampling was used. Identity Dimensions Questionnaire Czech and Tropez, Chen and Underwood (1994) - AIQ-IV Fourth Edition, Cooper Smith (1981) Self-Esteem and Multidimensional Body-Self Relationships Questionnaire Kesh(1990) (MBSRQ) were used. Data were analyzed using Pearson correlation coefficient and stepwise regression analysis.

Findings: Findings showed that the dimensions of girls' identity based on their self-esteem and body image were predictable. Adolescents girls' self-esteem had a significant positive relationship with their personal identity tendency. Also, all dimensions of identity (personal, communicative, and social) had a significant relationship with the component of body image appearance tendency.

Conclusion: A high level of tendency to appear is associated with a higher level of tendency to social identity. High levels of self-esteem are associated with high levels of a tendency towards personal identity.

Citation: Tahmasbipour N, Zakeri F S. Predicting the Dimensions of Girls' Identity Based on Their Dimensions of Self-Esteem and Body Image. 2021; 12(46):66-76.

***Corresponding author:** Najaf Tahmasbipour

Address: PhD, Psychiatrist, Associate Professor, Department of Educational Sciences and Psychology, Shahid Rajaei Teacher Training University, Tehran, Iran

Tell: 09121985642

Email: ntahmasbipour45@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Everyone has an idea of one's own existence, which can be called "identity" or self. This identity observes the durability and survival of human consciousness to their unity and integrity over time. Identity in this framework is a sense of commitment and emotional belonging to the national community that causes unity and cohesion. On the other hand, One of the variables that can affect the formation of individual and social identity of adolescents is body image variable. The presence of a positive or negative mental image of the adolescent's body can affect the formation of self-concept and self-esteem. People on virtual networks try to capture the best possible picture of themselves and get the best feedback from their audience. This study seeks to predict the dimensions of girls' identity based on their self-esteem and body image.

Methods

This research is applied in terms of purpose and in terms of implementation of descriptive researches of correlation-prediction type. The aim of this study was to investigate the relationship between body image and self-esteem of adolescents, and the statistical population of this study was all female high school students in Tehran in districts 2 and 12. The sample size was determined based on Klein's formula (multiplied by 3) according to the number of questionnaires and its items (three questionnaires 27, 58 and 46 items), 433 people. Using random cluster sampling, samples were collected. After receiving permission from Education and obtaining written consent from the samples, questionnaires of identity dimensions, multidimensional body relationships and self-esteem were presented and completed. The identity dimensions questionnaire of the revision form consists of 27 items and subscales of personal, social and communication identity. The overall reliability coefficient of this questionnaire by Cronbach's alpha was 67. Obtained that can

be acceptable. Body-self multidimensional relationship questionnaire (MBSRQ) is one of the suitable tools for body image measurement. that created by Cesh in 1990 The questionnaire is a 46-question test. The six-dimension test questions measure body-self relationships including face evaluation, face orientation, fitness evaluation, fitness orientation, mental weight and physical satisfaction in 5-degree Likert scale. The validity of this questionnaire in Iranian samples was obtained 78% by Rahati (2004). The 58-question Cooper Smith self-esteem log was used to measure self-esteem in four areas of overall, social, familial and communicative self-esteem. Its reliability coefficient was calculated to be 79%. In order to analyze the data using SPSS-22. Descriptive statistical methods such as frequency, percentage, mean, standard deviation and inferential statistical methods (Pearson correlation coefficient and step-by-step multiple regression analysis) were used.

Findings

First hypothesis: Dimensions of adolescents' identification based on their self-esteem can be predicted

The study of specific research variables showed that the crooked and elongation indices of all cases were between -1 and -1, and the distribution of none of the variables was not out of normal.

Table1- Regression coefficients of self-esteem on each identity tendency in three separate regression models

Significant	Standard t	Nonstandard β	Standard Error	b	Criterion variable	Model
0/01	23/46	1/55	36/38	Constant	1	
0/01	2/82	0/16	0/05	0/13		Personal identity orientation
0/01	20/09	1/82	36/39	Constant	2	
0/05	1/91	0/11	0/05	0/10		Communication identity orientation
0/01	21/09	1/35	28/53	Constant	3	
0/05	0/92	0/06	0/04	0/04		Social identity orientation

Based on the results, the beta coefficient (β) of self-esteem on personal identity tendency is 0.16. This positive factor shows that high levels of self-esteem are associated with high

levels of tendency to personal identity. This coefficient shows that for each unit of standard deviation, the increase in self-esteem scores, the tendency to personal identity score increases by 0.16 standard deviations. The slope coefficients of self-esteem regression were not significant on communication identity and social identity tendency.

Second hypothesis: Dimensions of adolescents' identification based on their body image can be predicted.

Table 2- Summary of Regression Models of Tendency to Identity Dimensions Based on Body Image

Sig	F	change R2	R justified	R2	R	Models and forecasts
0/01	27/54	0/08	0/08	0/08	0/29	1. Appearance orientation Criterion variable: (personal identity)
0/01	19/49	0/03	0/11	0/11	0/34	2. Appearance orientation and appearance evaluation (Criterion variable: personal identity)
0/01	25/54	0/08	0/08	0/08	0/28	2. Appearance orientation and appearance evaluation (Criterion variable: personal identity)
0/01	44/46	0/13	0/13	0/13	0/36	1. Appearance orientation (Criterion variable: social identity)

Apparent tendency in the first model as the only predictor of personal identity tendency could explain 8% of the variance. In the second model, by evaluating the appearance, the variance explained increased to 11%. F values for dual models were significant at the level of 0.01 and showed that the variance explained in each model was considerable. Standard and non-standard coefficients of regression slope can be seen in Table 2. Apparent tendency in a significant regression model could explain 8% of the variance of communication identity tendency. Based on the value of F, the variance explained can be considered

considerable. In this analysis, only apparent tendency could be a significant predictor of social identity. The variance explained by the apparent tendency was 13%. The value of F is statistically significant and shows that this value of variance is significant.

Discussion

The results showed that self-esteem had a significant positive relationship with personal identity orientation only and personal identity had a positive and significant relationship with all body image components. The tendency of communication identity to the components of appearance tendency, proportionality assessment, and tendency to body image and social identity tendency had a positive and significant relationship with appearance tendency ($P < .01$).

These results are consistent with the results of Khandaghi Khmene (2013). Considering that human learning and identity formation can be an important factor in the development of women's body image and the study of socialization and how body image is formed, it helps to understand women's tendency to body (Keyvan Ara et al, 2010), therefore, the pathological complications of sensitivity to body image and appearance that peak in adolescence are controlled only when the teenager becomes aware of the concept of body image and its effects on identity formation in order to reduce the tendency to cosmetic surgeries and indiscriminate use of cosmetic.

Conclusion

Findings showed, the beta coefficient (β) of self-esteem on personal identity orientation is 0.16. This positive coefficient indicates that high levels of self-esteem are associated with high levels of tendency towards personal identity. This coefficient indicates that for each unit of standard deviation increase in self-esteem scores, the score of personal identity tendency increases by 0.16 standard deviation. In the first model, the beta coefficient (β) of the appearance tendency was 0.29. This positive and strong coefficient shows that a high level of tendency to appearance is associated with a higher level of tendency to social identity. In

the next model, the regression gradient coefficient of appearance tendency and appearance evaluation were 0.23 and 0.19, respectively.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All subjects full fill the informed consent.

Funding

No funding.

Authors' contributions

Design and conceptualization: Najaf Tahmasebipour

Methodology and data analysis: Najaf Tahmasebipour, Faezeh Sadat Zakeri

Supervision and final writing: Najaf Tahmasebipour

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

پیش بینی ابعاد هویت یابی دختران بر اساس عزت نفس و ابعاد تصویر بدنی آنها

نجف طهماسبی پور^{۱*}، فایزه السادات ذاکری^۲

۱. دکتری تخصصی، روانپزشک، دانشیار گروه علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران
 ۲. کارشناسی ارشد، مشاوره، گروه علوم تربیتی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران

چکیده

هدف: این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از حیث اجرا از انواع پژوهشهای توصیفی از نوع همبستگی - پیش بین بوده و با هدف، پیش بینی ابعاد هویت یابی بر اساس عزت نفس و تصویر بدنی دختران انجام شد.
روش: جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دبیرستان مناطق ۲ و ۱۲ شهر (شمال و جنوب) تهران در سال تحصیلی ۹۶-۹۵، و با تعداد ۳۷۸۵۶ نفر بود. برای نمونه گیری، ابتدا با روش نمونه گیری هدفمند دو منطقه مذکور انتخاب شدند، از هر منطقه ۲ مدرسه و از هر مدرسه ۴ کلاس بروش خوشه ای تصادفی یک مرحله ای انتخاب شد. حجم نمونه با فرمول کلاین ۳۰۸ نفر برآورد گردید. از پرسشنامه های ابعاد هویت چک و تروپ، چن و آندروود (۱) - نسخه چهارم AIQ-IV، عزت نفس کوپر اسمیت (۲) و روابط چند بعدی بدن - خود کش (MBSRQ) (۳)، استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها بکمک ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون گام به گام صورت گرفت.

یافته ها: یافته ها نشان داد که ابعاد هویت دختران بر اساس عزت نفس و تصویر بدنی آنها قابل پیش بینی است، عزت نفس نوجوانان با گرایش هویت شخصی رابطه مثبت معناداری داشته ولی با گرایش هویت ارتباطی و اجتماعی رابطه معنادار نبود. تمام ابعاد هویت (شخصی، ارتباطی و اجتماعی) با مولفه گرایش به ظاهر تصویر بدن، گرایش هویت ارتباطی با مؤلفه های گرایش به ظاهر و گرایش به تناسب تصویر بدن رابطه معنی داری داشتند و گرایش هویت اجتماعی با گرایش به ظاهر رابطه مثبت و معنی دار داشت. $P < / 01$.
نتیجه گیری: سطح بالای گرایش ظاهر با سطح بالاتر گرایش به هویت اجتماعی همراه است. سطح بالای عزت نفس با سطوح بالای گرایش به هویت شخصی ارتباط دارد.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۱۸

تاریخ داوری: ۱۴۰۰/۰۱/۱۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۱۸

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/jzv.2021.23797.3114

واژه های کلیدی:

ابعاد هویت یابی، تصویر بدن، عزت نفس، دختران

* نویسنده مسئول: نجف طهماسبی پور

نشانی: دکتری تخصصی، روانپزشک، دانشیار گروه علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران

تلفن: ۰۹۱۲۱۹۸۵۶۴۲

پست الکترونیکی: ntahmasbipour45@gmail.com

مقدمه

را برایشان پررنگ تر و در نتیجه، عزت نفس پایین تری را تجربه کنند. عزت نفس با توانایی سازگاری همراه است. کسانی که عزت نفس بالایی دارند، در مقایسه با کسانی که از عزت نفس پایینی برخوردارند بهتر می توانند با موقعیت های مختلف سازگار شوند. همچنین، این افراد از بی خوابی و سنسندرم های روان-تنی^۵ شکوه می کنند. (۱۰) نتایج پژوهش باقری و جعفری (۱۱) حاکی از آن است که افزایش میزان عزت نفس می تواند موموجب شکل گیری هویت معوق و سبک های هویت اطلاعاتی و هنجاری در افراد و بالعکس کاهش میزان عزت نفس در افراد موجب شکل گیری هویت های پیش رس و نامتمایز و سبک های هویت سردرگم/ اجتنابی گردد عزت نفس، به خصوص در روابط متقابل اشخاص، بهتر خودنمایی می کند. کسانی که نسبت به خود دید خوبی دارند، دیگران را را نیز دوست دارند و ضعف های خود را بهتر می پذیرند. این افراد، به دلیل احساسات مثبتی که به دیگران دارند و آن ها را می پذیرند، بهترین دوستان را به دست می آورند. ما در این پژوهش در پی بررسی رابطه، عزت نفس و تصویر بدنی با ابعاد هویت یابی نوجوانان دختر هستیم. سوال اصلی در این پژوهش این است که آیا هویت یابی دختران نوجوان بر اساس ابعاد تصویر بدنی و عزت نفس آنان قابل پیش بینی هست؟

فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی:

بین عزت نفس و تصویر بدنی با ابعاد هویت یابی نوجوانان رابطه وجود دارد.

فرضیه های فرعی:

ابعاد هویت یابی دختران نوجوان بر اساس عزت نفس آن ها قابل پیش بینی است.

ابعاد هویت یابی دختران نوجوان بر اساس تصویر ذهنی آن ها قابل پیش بینی است.

روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از حیث اجرا از انواع پژوهش های توصیفی از نوع همبستگی - پیش بینی است. هدف پژوهش بررسی رابطه بین تصویر بدن و عزت نفس نوجوانان و جامعه آماری، کلیه دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوم شهر تهران در دو منطقه شمال و جنوب (۲ و ۱۲) می باشد. حجم نمونه بر اساس فرمول کلاین (با احتساب ضریب سه) با توجه به تعداد پرسشنامه ها و گویه های آن (سه پرسشنامه ۵۸، ۲۷ و ۴۶ گویه)، ۴۳۳ نفر تعیین شد؛ که البته با توجه به احتمال عدم همکاری آزمودنی ها تا ده درصد بیشتر در نظر گرفته شد. برای نمونه گیری ابتدا با روش نمونه گیری هدفمند مناطق انتخاب شدند و از روش نمونه گیری خوشه ای تصادفی استفاده شد، به منظور کنترل متغیرهای فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و امکانات آموزشی مناطق، با روش نمونه گیری تصادفی از هر منطقه ۲ مدرسه و از هر مدرسه ۴

تعریف هویت و طرق شکل گیری آن در طول چرخه حیات سالهاست که توجه محققان را به خود جلب کرده است (۴). هر انسان برداشت و تصویری از وجود خویشتن دارد که آن را می توان «هویت»^۱ یا خود نام نهاد. این هویت ناظر به دوام و بقای آگاهی انسان به وحدت و یکپارچگی خود در طول زمان می باشد. تغییرات سریع و پرشتاب دهه های اخیر و دگرگونی هایی که در عرصه های مختلف اجتماعی رخ داده، هویت و هویت یابی را با چالش و بعضاً بحران هایی مواجه کرده است. همچون انسان ها و جوامع، مفهوم هویت نیز دارای بحران است، بحران هویت در سطح مفهومی یا عینی آن، ناشی از سیالیت هستی بوده، که تا زمان تداوم آن، همواره با بحران همراه بوده است. در واقع، هویت، همانند دیگر مقولات، تنها زمانی برجستگی یافته و مطرح می شود که در بحران باشد. در غیر این صورت اهمیت خود را از دست می دهد. (۵) یکی از مهمترین مسائل در ارتباط با هویت، بحث هویت یابی دختران جوان، که این موضوع در بین دختران و زنان جوان ایرانی در مسیری حرکت کرده که بین تصور آنان از خود و تصور و انتظارات جامعه فاصله وجود دارد. (۶) در تحقیقی که توسط کلیمسترا^۲ و همکاران (۷) با موضوع فرایند هویت شخصی و عزت نفس در میان دانشجویان و دانش آموزان انجام شد و نتایج نشان داد که ظاهراً عزت نفس بالا به عنوان یک منبع برای مقابله با مسائل مربوط به دانشجویان و دانش آموزان است. هنگامی که دانش آموز وارد کالج می شود عزت نفس به طور فزاینده ای بر تثبیت هویت تأثیر می گذارد. همچنین در تحقیق حساسیت مسئله هویت به این دلیل است که این مقوله بشدت تحت تأثیر تحولات اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و تکنولوژیک پیرامون خود قرار دارد. پدیده جهانی شدن و برخورداری از هویت چند پاره، موجبات گم گشتگی جوانان و از هم گسیختگی خانواده ها را فراهم کرده است. در این میان، مسئله هویت دختران بیشترین سهم را در پذیرش این آثار داراست (۸)، لذا توجه به این مقوله و عوامل موثر بر آن بسیار حائز اهمیت است. از طرفی، یکی از متغیرهایی که بر شکل گیری هویت فردی و اجتماعی نوجوان می تواند اثر گذار باشد، متغیر تصویر ذهنی بدن^۳ است. احساس فرد نسبت به ظاهر فیزیکی خود در چشم دیگران یا ایده آل های فرهنگی که در آن می زید، تصویر بدنی او را از خودش شکل می دهد. وجود تصویر ذهنی مثبت یا منفی از بدن نوجوان در نحوه شکل گیری خود پنداره و عزت نفس^۴ او می تواند تأثیر گذار باشد. نریمانی و نعمتی (۹) پژوهشی با موضوع رابطه بین عزت نفس و تصویر بدن در کودکان دارای مشکل چاقی انجام دادند که نتایج حاصل نشان داد که ۱۲.۲۲٪ از کودکانی که چاقی داشتند ۹۴٪ اعتماد به نفس پایین تری نیز داشتند. افراد در شبکه های مجازی سعی بر آن دارند که بهترین تصویر ممکن را از خود به نمایش گذاشته و بهترین بازخورد را از مخاطبان خود بگیرند. حال اگر در این زمینه موفق باشند، خود پنداره ای که از حس هویت فردی و اجتماعی شان کسب می کنند، می تواند بالا باشد، اما در صورت شکست، می تواند تصویر ذهنی منفی

⁴ Self-esteem

⁵ psychosomatic

¹ Identity

² Klimstra

³ Body Image

برای سؤالات ۱ تا ۳۷ طبق طیف لیکرت، از نمره ۱ تا ۵ بترتیب کاملاً مخالف، مخالف، ممتنع، موافق و کاملاً موافق نمره‌گذاری شده است و برای سؤالات ۳۸ تا ۴۶ طبق طیف لیکرت، از نمره ۱ تا ۵ بترتیب بسیار ناراضی، ناراضی، بی تفاوت، راضی و بسیار راضی نمره گذاری شده است. نمره ۴۴ تا ۱۰۳ نشانگر بد بودن، ۱۰۳ تا ۱۳۰ متوسط بودن و نمره ۱۳۰ تا ۲۳۰ نشانگر خوب بودن میزان رضایت فرد از روابط چند بعدی بدن می باشد. تعداد سؤالات زیر مقیاسها ی ارزیابی وضع ظاهر، گرایش به ظاهر، ارزیابی تناسب، گرایش به تناسب، رضایت از قسمت‌های مختلف بدن و دل‌مشغولی به اضافه وزن بترتیب شامل ۷، ۱۲، ۳، ۱۳، ۹ و ۲ می باشد. قلعه بندی و افخم ابراهیمی (۱۳) آلفای کرونباخ پرسشنامه را ۰/۷۸۵ بدست آورد.

پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت

سیاهه‌ی عزت نفس کوپر اسمیت^۸ در سال ۱۹۷۶ میلادی تدوین و در سال ۱۹۸۱ در آن تجدیدنظر شده است. این سیاهه، دارای ۵۸ سؤال است که ۸ سؤال آن دروغ‌سنج می‌باشد. زمینه‌های مورد بررسی در سیاهه‌ی کوپر اسمیت شامل عزت نفس کلی (عمومی) با ۲۸ سؤال، عزت نفس اجتماعی (همسالان) با ۸ سؤال، عزت نفس خانوادگی (والدین) با ۸ سؤال و عزت نفس تحصیلی (آموزشگاهی) با ۸ سؤال می باشد. در این آزمون نمرات ۲۶ و کمتر نشان دهنده عزت نفس ضعیف و نمرات بین ۲۷ تا ۴۳ به عنوان عزت نفس متوسط و نمره ی ۴۴ و بالاتر نشان دهنده ی عزت نفس قوی می باشند.

نتایج پژوهش (Agha Dadashi (2005 نشان‌دهنده‌ی اعتبار و روایی قابل قبول برای سیاهه‌ی عزت نفس (14) است. آلفای کرونباخ و ضریب روایی ملاکی با استفاده از آزمون آیزینگ در این پژوهش بترتیب ۰/۷۹۶ و ۰/۷۹۲ محاسبه شده است. همچنین برای بررسی روایی سازه، تحلیل عاملی با روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی اجرا شده و نتایج نشان داده است که سیاهه از پنج مقیاس اشباع می‌باشد، که در مجموع ۲۱ درصد کل واریانس متغیرها را تبیین می‌کنند. با حذف پرسشنامه‌های ناقص، داده‌های ۳۰۰ نفر با استفاده از نرم افزار SPSS22 تجزیه و تحلیل شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در این تحقیق از روش‌های آماری توصیفی مانند محاسبه فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار و روشهای آماری استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه به شیوه گام‌به‌گام) استفاده شده است.

پیشینه تحقیق

کلاس برای نمونه‌گیری بصورت تصادفی انتخاب شدند. بعد از دریافت مجوز از آموزش و پرورش، با مراجعه به مدارس منتخب، ضمن اخذ رضایت نامه کتبی از نمونه‌ها، پرسشنامه‌ها ارایه و کامل شدند. در این پژوهش از سه پرسشنامه ابعاد هویت؛ روابط چندبعدی بدن و عزت نفس کوپراسمیت استفاده شد.

پرسشنامه ابعاد هویت- نسخه چهارم AIQ-IV^۱

این پرسشنامه توسط چک^۲، اسمیت^۳ و تروپ^۴ (۱۲) طراحی و بارها مورد تجدیدنظر قرار گرفت. فرم تجدیدنظر شده این مقیاس از ۲۷ گویه تشکیل شده است. ماده‌های پرسشنامه عبارت‌اند از گرایش هویت اجتماعی (SI^۵)، گرایش هویت ارتباطی (RI^۶) و گرایش هویت شخصی (PI^۷) می‌باشد؛ که ۷ پرسش آن هویت اجتماعی، ۱۰ پرسش آن هویت ارتباطی و ۱۰ پرسش آن هویت شخصی است.

برای نمره گذاری، هر گویه ۵ گزینه قرار دارد و دارای امتیاز ۱ تا ۵ می‌باشد که پاسخ‌دهنده باید یکی را انتخاب کند (از اهمیتی ندارد تا اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد). اگر مجموع امتیازها پایین‌تر از ۲۰ باشد یعنی نمره پایین، اگر مجموع امتیازها بین ۲۱ تا ۲۷ باشد (حد وسط یعنی ۲۴) یعنی نمره متوسط و اگر مجموع امتیازات بالاتر از ۲۸ باشد یعنی نمره بالا. اعتبار پرسشنامه ابعاد هویت در بعد شخصی ۰/۸۰ تا ۰/۸۳ در بعد ارتباطی ۰/۸۳ تا ۰/۹۰؛ و در بعد هویت اجتماعی ۰/۶۷ تا ۰/۷۷ می‌باشد ضریب پایایی کلی این پرسشنامه توسط آلفای کرونباخ برابر ۰/۶۷ به دست آمده که قابل قبول است.

پرسشنامه روابط چندبعدی بدن- خود (MBSRQ)

پرسشنامه روابط چند بعدی بدن-خود (MBSRQ) توسط Cash (2002) در سال ۱۹۹۰ ساخته شده است. این پرسشنامه یک آزمون ۴۶ سؤالی است. سؤال‌های آزمون، شش بعد روابط بدن-خود شامل ارزشیابی قیافه، جهت‌گیری قیافه، ارزشیابی تناسب اندام، جهت‌گیری تناسب اندام، وزن ذهنی و رضایت بدنی را بر حسب مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت (۱ = کاملاً مخالف تا ۵ = کاملاً موافق) می‌سنجد.

نقطه برش ابزار میانگین است. نمره بالاتر از میانگین نمره ابزار در حیطه‌های ارزیابی وضع ظاهر و رضایت از قسمت‌های مختلف بدن به ترتیب نشان‌دهنده‌ی احساس جذابیت فیزیکی و رضایت بالا از وضعیت ظاهری و رضایت از قسمت‌های مختلف بدن بوده، اما بالا بودن میانگین در حیطه گرایش به ظاهر و حیطه مشغولیت فکری با اضافه‌وزن نشان‌دهنده‌ی صرف زمان، تلاش و انرژی ذهنی قابل توجهی برای ظاهر و جذابیت و نگرانی از چاقی بوده و نشان‌دهنده‌ی رضایت پایین از تصویر ذهنی بدنی در این حیطه می‌باشد.

6 Relational Identity Orientaion

7 Personal Identity Orientation

8 Coopersmith, S. self-esteem inventory

1 Aspects Of Identity Questioner-IV

2 Cheek

3 Smith

4 Tropp

5 Social Identity Orientaion

جدول ۱- ماتریس همبستگی نمرات ابعاد هویت یابی و

عزت نفس				
متغیرها	۱	۲	۳	
۱- عزت نفس				
۲- گرایش هویت شخصی	۰/۱۶**			
۳- گرایش هویت ارتباطی	۰/۱۱	۰/۶۰**		
۴- گرایش هویت اجتماعی	۰/۰۶	۰/۶۰**	۰/۵۴**	

۰/۰۱ P < **

بر پایه نتایج به دست آمده، عزت نفس نوجوانان با گرایش هویت شخصی ، رابطه مثبت معنی دار داشت ($P < 0.01$, $r = 0.16$). رابطه عزت نفس با گرایش هویت ارتباطی ($P > 0.05$, $r = 0.11$) و گرایش هویت اجتماعی ($P > 0.05$, $r = 0.06$) معنی دار نبود.

به منظور بررسی سهم عزت نفس در پیش بینی گرایش های هویت از تحلیل رگرسیون استفاده شد. خلاصه نتایج رگرسیون گرایش های هویت بر پایه عزت نفس را می توان در جدول ۲ مشاهده کرد.

جدول ۲- ضرایب رگرسیونی عزت نفس روی هر یک از

گرایش های هویت در سه مدل رگرسیونی مجزا

مدل	متغیر ملاک	b	خطای استاندارد	غیراستاندارد	
				β	t
۱	مقدار ثابت	۳۶/۳۸	۱/۵۵		۲۳/۴۶
	گرایش هویت شخصی	۰/۱۳	۰/۰۵	۰/۱۶	۲/۸۲
۲	مقدار ثابت	۳۶/۹۹	۱/۸۲		۲۰/۳۱
	گرایش هویت ارتباطی	۰/۱۰	۰/۰۵	۰/۱۱	۱/۹۱
۳	مقدار ثابت	۲۸/۵۳	۱/۳۵		۲۱/۰۹
	گرایش هویت اجتماعی	۰/۰۴	۰/۰۴	۰/۰۶	۰/۹۲

ضریب بتای (β) عزت نفس روی گرایش هویت شخصی ۰/۱۶ است. این ضریب مثبت نشان می دهد که سطح بالای عزت نفس با سطوح بالای گرایش به هویت شخصی ارتباط دارد. این ضریب نشان می دهد که به ازای هر واحد انحراف استاندارد افزایش در نمرات عزت نفس، نمره گرایش به هویت شخصی ۰/۱۶ انحراف استاندارد افزایش می یابد. ضرایب شیب رگرسیون عزت نفس روی گرایش هویت ارتباطی و گرایش هویت اجتماعی معنی دار نبود.

فرضیه دوم: ابعاد هویت یابی نوجوانان بر اساس تصویر

ذهنی بدنی آن ها قابل پیش بینی است

به منظور بررسی رابطه بین ابعاد هویت یابی نوجوانان و تصویر ذهنی بدنی آن ها از آزمون همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده شد. در جدول ۳ می توان ماتریس همبستگی را مشاهده کرد.

در پژوهشی با عنوان بررسی رابطه افسردگی و عزت نفس با تصویر بدن در زنان باردار که توسط گروسی، نعمت الهی و رفسنجانی در سال ۱۳۹۲ انجام شد. متوسط سن شرکت کنندگان ۲۹/۱ سال بود ۴۸.۷٪ از افراد نارضایتی از بدن و ۳۰ درصد افراد درجات مختلف افسردگی را ذکر می کردند. رابطه بین افسردگی با تصور خوب از بدن رابطه ای معنی دار و منفی ($P < 0.01$, $r = 0.23$) و رابطه بین عزت نفس و رضایت از بدن مثبت و معنی دار ($P < 0.01$, $r = 0.23$) بود. (۱۵)

در پژوهش دیگری با عنوان رابطه حمایت اجتماعی و عزت نفس با سبک های هویت دانشجویان که توسط حسین زاده و سپاه منصور (۱۶) در سال ۹۰ بر روی دانشجویان دانشگاه انجام شد، نتایج نشان داد که عزت نفس با سبک های هویت هنجاری و اطلاعاتی رابطه مثبت و معنی دار و با سبک سردرگم/اجتنابی رابطه منفی معنی دار داشت. بین حمایت اجتماعی با سبک های هویت هنجاری و اطلاعاتی رابطه مثبت معنی داری مشاهده شد، ولی بین سبک سردرگم/اجتنابی با حمایت اجتماعی رابطه معنی داری مشاهده نشد. تحلیل رگرسیون نشان داد سبک های هویت اطلاعاتی و هنجاری می توانند به صورت مثبت واریانس عزت نفس و حمایت اجتماعی را تبیین کنند. سبک سردرگم/اجتنابی پیش بینی کننده مناسب به صورت منفی برای عزت نفس بود، ولی پیش بینی کننده حمایت اجتماعی نبوده است. ارزیابی سه حوزه سبک های هویت دربردارنده اطلاعات مهمی در خصوص برخورداری از حمایت اجتماعی و سطح عزت نفس دانشجویان است. سانچز^۱، روئیز مارتینز^۲ (۱۷) در سال ۲۰۱۵ پژوهشی با موضوع رابطه بین عزت نفس و تصویر بدن در کودکان دارای مشکل چاقی انجام دادند که نتایج حاصل نشان داد که ۱۲.۲۲٪ درصد از کودکانی که چاقی داشتند ۹۴٪ اعتماد به نفس پایین تری نیز داشتند. همچنین رابطه بین ادراک از عزت نفس و تصویر بدن تأیید شد. ($r = 60$).

یافته های پژوهش

در بررسی شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش مشخص شد که شاخص های کجی و کشیدگی همه موارد بین ۱ و -۱ قرار داشته، و توزیع هیچ یک از متغیرها خارج از حالت نرمال نبود.

فرضیه اول: ابعاد هویت یابی نوجوانان بر اساس عزت نفس

آن ها قابل پیش بینی است

به منظور بررسی رابطه بین ابعاد هویت یابی نوجوانان و عزت نفس آن ها از آزمون همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده شد. در جدول ۱ می توان ماتریس همبستگی را مشاهده کرد.

² Ana Olivia Ruiz Martínez

¹ Jaime Javier Sánchez Arenas

جدول ۳- ماتریس همبستگی نمرات ابعاد هویت یابی و

تصویر بدنی ذهنی

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۱- گرایش هویت شخصی								
۲- گرایش هویت ارتباطی	۰/۶۰**							
۳- گرایش هویت اجتماعی	۰/۶۰**	۰/۵۴**						
۴- ارزیابی وضع ظاهر	۰/۲۶**	۰/۱۱	۰/۰۹					
۵- گرایش به ظاهر	۰/۲۹**	۰/۲۸**	۰/۳۶**	۰/۳۳**				
۶- ارزیابی تناسب	۰/۱۴*	۰/۱۳*	۰/۰۵	۰/۵۴**	۰/۲۳**			
۷- گرایش به تناسب	۰/۱۷**	۰/۱۳*	۰/۰۸	۰/۲۸**	۰/۱۸**	۰/۶۰**		
۸- رضایت از بدن	۰/۱۶**	۰/۰۹	۰/۰۰	۰/۵۶**	۰/۱۱	۰/۴۵**	۰/۲۸**	
۹- وزن ذهنی	۰/۱۱	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۳۰**	۰/۱۱	۰/۲۵**	۰/۱۸**	۰/۲۰**

P<.۰۰۱، *P<.۰۵، **P<.۰۰۵

استاندارد و غیراستاندارد شیب رگرسیون را می‌توان در جدول ۴ دید. گرایش به ظاهر در مدل رگرسیونی معنی‌دار توانست ۸ درصد از واریانس گرایش هویت ارتباطی را تبیین کند. بر اساس ارزش F می‌توان میزان واریانس تبیین شده را قابل توجه دانست. در این تحلیل نیز تنها گرایش به ظاهر توانست پیش‌بین معنی‌داری برای هویت اجتماعی باشد. میزان واریانس تبیین شده توسط گرایش به ظاهر ۱۳ درصد بود. ارزش F به لحاظ آماری معنی‌دار است و نشان می‌دهد که این مقدار واریانس قابل توجه است.

نتیجه‌گیری

فرضیه اول پژوهش

نتایج پژوهش نشان داد که عزت‌نفس تنها با گرایش هویت شخصی رابطه مثبت معناداری داشت و با گرایش هویت اجتماعی و ارتباطی، رابطه معناداری نداشت. این یافته‌ها با یافته‌های گروسی و همکاران (۱۵)، موحد و همکاران (۱۸)، بدیعی اول و آذرگش (۱۹)، حسین زاده و سپاه منصور و همچنین با پژوهش سانچز و روئیز مارتینز (۱۶، ۱۷، ۱۹) همسو بوده است. تثبیت هویت در سنین نوجوانی رخ می‌دهد. در این دوره معمولاً استقلال کامل از والدین و تصمیم‌گیری شخصی برای قبول مسئولیت زندگی حاصل می‌شود. توانایی جوانان برای در نظر گرفتن تمام جوانب مسائل و یافتن دانش نسبتاً وسیع درباره هنجارهای اخلاقی و اجتماعی و آگاهی از ضرورت یکپارچه بودن شخصیت بزرگسالی، زمینه‌های لازم را برای آنان فراهم آورده تا به تثبیت هویت برسند. در این دوره هویت شخصی آنان به صورت باورهای عملی و ارزش‌ها و طرح و برنامه مشخص زندگی جلوه‌گر می‌شود (۲۰) با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که عزت‌نفس می‌تواند یکی از عوامل مهم در شکل‌گیری هویت باشد. هویت‌یابی نیز بعد مهمی از شخصیت است که با توجه به فرضیه اول تحقیق رابطه مثبت و معناداری با عزت‌نفس دارد.

بحث و بررسی فرضیه دوم پژوهش

یافته‌های پژوهش نشان داد، هویت شخصی با تمام مؤلفه‌های تصویر بدن رابطه مثبت و معنی‌داری دارد. گرایش هویت ارتباطی با مؤلفه‌های گرایش به ظاهر، ارزیابی تناسب و گرایش به تناسب تصویر بدن رابطه مثبت و معنی‌داری داشته و گرایش هویت اجتماعی با گرایش به ظاهر رابطه مثبت و معنی‌دار دارد؛ که این نتایج با نتایج پژوهش خدقی خامنه (۲۱) همسوست.

تصویر بدن امروزه یکی از بزرگ‌ترین دل‌مشغولی‌های جوامع بشری، به‌ویژه برای زنان است. بسیاری از زنان از بدو نوجوانی یک حس خود بی‌زاری را در خود درونی می‌کنند. (۲۲) ناخشنودی زنان می‌تواند نتیجه شکاف بین تصور ذهنی فرد از "خود" یا "هویت" که در فرآیند جامعه‌پذیری حاصل شده است، به وجود آید. گاهی چنین شرایطی می‌تواند زنان را به مشکلات سلامت روان نظیر اضطراب، عدم اعتمادبه‌نفس و افسردگی سوق دهد. از میان مؤلفه‌های تصویر بدن، گرایش به ظاهر در پیش‌بینی ابعاد هویت نمره بالاتری کسب کرد. مؤلفه‌ی گرایش به ظاهر در تصویر بدن که بر تمام ابعاد هویت تأثیر

بر اساس جدول فوق، گرایش به هویت شخصی با ارزیابی وضع ظاهر، گرایش به ظاهر، گرایش به تناسب و رضایت از بدن، رابطه مثبت معنی‌دار داشت (P<.۰۰۱). هرچند که رابطه ارزیابی تناسب و گرایش به هویت شخصی تنها در سطح خطای کمتر از پنج‌صدم معنی‌دار بود. رابطه گرایش هویت شخصی با وزن ذهنی (P>.۰۰۵، r=-۰/۱۱) معنی‌دار نبود.

گرایش هویت ارتباطی با گرایش به ظاهر مثبت و معنی‌دار بود (P<.۰۰۱). رابطه گرایش هویت ارتباطی با ارزیابی تناسب و گرایش به تناسب تنها در سطح خطای کمتر از پنج‌صدم معنی‌دار بود. بین گرایش هویت ارتباطی و ارزیابی ظاهر، رضایت از بدن و وزن ذهنی رابطه معنی‌داری وجود نداشت (P>.۰۰۵). گرایش هویت اجتماعی فقط با گرایش به ظاهر (رابطه مثبت و معنی‌دار داشت P<.۰۰۱).

برای تعیین نقش تصویر بدنی در گرایش‌های هویت نوجوان تحلیل رگرسیون چندگانه به شیوه گام‌به‌گام مورد استفاده قرار گرفت. در این روش ورود پیش‌بین‌ها تا جایی ادامه می‌یابد که با ورود متغیر جدید میزان واریانس تبیین شده تغییر معنی‌داری نکند. خلاصه نتایج رگرسیون در جدول ۴ قابل مشاهده است.

جدول ۴- خلاصه مدل‌های رگرسیون گرایش به ابعاد

هویت بر پایه تصویر بدنی

مدل و پیش‌بین‌ها	R	R ²	R ² تعدیل شده	F	معناداری
۱- گرایش ظاهر (متغیر ملاک: هویت شخصی)	۰/۲۹	۰/۰۸	۰/۰۸	۲۷/۵۴	۰/۰۱
۲- گرایش ظاهر و ارزیابی ظاهر (متغیر ملاک: هویت شخصی)	۰/۳۴	۰/۱۱	۰/۱۱	۱۹/۴۹	۰/۰۱
۱- گرایش ظاهر (متغیر ملاک: هویت ارتباطی)	۰/۲۸	۰/۰۸	۰/۰۸	۲۵/۵۴	۰/۰۱
۱- گرایش ظاهر (متغیر ملاک: هویت اجتماعی)	۰/۳۶	۰/۱۳	۰/۱۳	۴۴/۴۶	۰/۰۱

گرایش به ظاهر در مدل اول به‌عنوان تنها پیش‌بین گرایش هویت شخصی توانست ۸ درصد از واریانس را تبیین کند. در مدل دوم با ارزیابی ظاهر، میزان واریانس تبیین شده به ۱۱ درصد افزایش یافت. ارزش‌های F برای مدل‌های دوگانه در سطح ۰/۰۱ معنادار بود و نشان داد که میزان واریانس تبیین شده در هر مدل قابل توجه است. ضرایب

عزت نفس باعث ارتقاء بعد شخصی هویت فرد می شود. نتیجه نهایی که از این پژوهش گرفته می شود تایید کامل فرضیه دوم، مبنی بر پیش بینی ابعاد هویت دختران نوجوان بر اساس تصویر بدنی آنان و همچنین بعد فردی هویت بر اساس عزت نفس بود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی

هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده پردازی: نجف طهماسبی پور
روش شناسی و تحلیل داده‌ها: نجف طهماسبی پور و فایزه‌السادات ذاکری
نظارت و نگارش نهایی: نجف طهماسبی پور

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References

- Cheek JM, Tropp, L.R., Chen, L.C., & Underwood, M.K. Identity orientations: Personal, social, and collective aspects of identity. Paper presented at the meeting of the American Psychological Association; American: Los Angeles 1994, August.
- Potard C. Self-Esteem Inventory (Cooper smith) 2017 [Available from: https://www.researchgate.net/publication/316979253_Self-Esteem_Inventory_Coopersmith].
- Cash, T. F. (2015). Multidimensional Body-Self Relations Questionnaire (MBSRQ). In T. Wade, (Eds.), Encyclopedia of Feeding and Eating Disorders (pp. 1-4). Berlin: Springer Science+Business Media. [DOI:10.1007/978-981-287-087-2_3-1] [PMID]

می‌گذارد حاکی از آن است که تصویر بدن قدرت زیادی در شکل‌گیری شخصیت افراد دارد. در هویت ارتباطی که شخص خود را در مقابل دیگران تعریف می‌کند، می‌تواند نوع رابطه و عزت‌نفس فرد را افزایش یا کاهش دهد. این نتیجه دقیقاً منطبق با نتیجه پژوهش کیوان آرا و همکاران است که نشان داد دیدگاه دوستان و آشنایان از دیگر عواملی است که بر روی تصویر بدن تأثیر می‌گذارد، البته این تأثیر منفی است، بدان معنا که هرچه نظر اطرافیان برای فرد مهم‌تر باشد تصور بدنی منفی‌تری از خود دارد. تغییر شرایط فیزیکی نوجوان در مرحله بلوغ از یکطرف و الگوهای غیر منطبق با سنت و فرهنگ بومی از سوی رسانه‌ها، نوجوان را ناگزیر از مقایسه تصویر بدن خود و آن الگوها می‌کند. در نتیجه در این رقابت ناموزون این نوجوان است که خود را شکست‌خورده خواهد دید. (۲۳) در پژوهش خود نشان داد نوجوانانی که بین تصویر بدن واقعی و آرمانی خود تفاوت‌هایی احساس می‌کنند، این ناهمخوانی را درونی می‌کنند. نارضایتی ایجاد شده از این ناهمخوانی به افسردگی و اضطراب بالا و عزت‌نفس پایین می‌انجامد. این روحیه ضعیف در برابر هنجارهای جامعه و الگوهای نامتعارف می‌تواند به‌طور مستقیم بر روی هویت فردی، اجتماعی وی تأثیر بگذارد. از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به اجرای آن در دانش‌آموزان دو منطقه انتخابی (شمالی و جنوبی) تهران و همکاری ضعیف افراد این سنین در انجام پژوهش نام برد. با توجه به نتیجه این پژوهش و پژوهش‌های دیگر مبنی بر رابطه مثبت و معنادار بین هویت و تصویر بدن و عزت‌نفس، عوارض بیمارگونه حساسیت به تصویر بدن و شکل ظاهری که به ویژه در سنین نوجوانی اوج می‌گیرد، تنها در شرایطی قابل کنترل است که به نوجوان در زمینه مفهوم تصویر بدن و تأثیرات آن بر شکل‌گیری هویت، آگاهی کامل داده شود تا میزان گرایش به جراحی‌های زیبایی و همین‌طور استفاده بی‌رویه از لوازم آرایشی در این قشر کاهش یابد، همچنین استفاده از راهکارهای مناسب جهت افزایش

- Kaplan A FH. Identity formation in educational settings: A critical focus for education. Psychology. 2012; Jul 1:171-5.
- Woodward(ed) K. Questioning Identify ; Gender, class, Nation. London: Routledge In association with the open university; 2000.
- Pishgahifard Zahra OAM. The identity of young Iranian women and girls and their role in civilization. Women in Culture and Art (Women's Research). 2009;1:137-57.
- Koen Luyckx TAK, Bart Duriez, Stijn Van Petegem, Wim Beyers, Eveline Teppers , Luc Goossens. Personal identity processes and self-esteem: Temporal sequences in high school and college students. Journal of Research in Personality. 2013;47:159-70.
- Hartmann T KC. Gender and computer games: Exploring females' dislikes.

- Journal of Computer-Mediated Communication 2006;Jul1:16-8.
9. Narimani Mohammad NSM. The relationship between psychological distress and self-esteem with anthropometric indices in obese children. Scientific Research Monthly of Yazd Shahid Sadoughi University of Medical Sciences. 2020;28:3030-43.
 10. Ganji H. Personality Evaluation (Questionnaires). Fifth Edition ed. Tehran: Savalan Publishing; 2005.
 11. Jafary Ba. The relationship between identity styles and self-esteem in students 2016 [Available from: <https://civilica.com/doc/612853>].
 12. Cheek JM, Smith, S.M., & Tropp, L. R. Relational identity orientation: A fourth scale for the AIQ. the Society for Personality and Social Psychology 2002, February.
 13. A. QBMFAE. personality patterns of beauty applicants. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology (Thought and Behavior). 2004;9:4-10.
 14. Coopersmith S. The Antecedents of Self-Esteem. Sanfrancisco:Freeman & co1981.
 15. Grossi B. R. NV, Atminan R. A. The relationship between depression and self-esteem with body image in pregnant women. urnal of Health and Development. 2013;2(2):117-27.
 16. Movahed M MN, Hosseini M,. Study of the relationship between media, body image and self-esteem with practice and desire for makeup. Social Psychological Studies of Women. 2012;9(9):133-59.
 17. Badiie I. Mojgan AF. The Relationship Between Identity and Self-Esteem in dolescents: Tabriz University of Medical Sciences; 2012.
 18. Hosseinzadeh A. A. SMM. The Relationship between Social Support and Self-Esteem with Students' Identity Styles. dentity Styles, Social Psychology Research. 2011;1(1):74-88.
 19. Jaime JavierSánchez AOM. Relationship between self-esteem and body image in children with obesity Reaction entre autoestima e imagen corporal en niños con obesidad. Revista Mexicana de Trastornos Alimentarios. 2015;6(1):38-44.
 20. Jokar Bahram LM. Relationship between Identity Dimensions and Goal Orientation in a Group of Preschool Students in Shiraz and Yasuj. Shiraz University of Social Sciences and Humanities. 2006;25:19.
 21. Zahra KK. Comparison of Personality Characteristics, Identity Styles and Body Image in Iranian Bent and Unwilling Iranians and Migrants [MSc]: Al-Zahra University; 2013.
 22. Watkins SA. Feminism. Tehran: hirazeh; 2005.
 23. Giddens A. Global Perspectives. Tehran: New Design; 2005.